

Драган Лукић: Шта ћемо са септембром

1. Коме се песник обраћа у песми? Каква питања им поставља?

2. Како си разумео речи: *септембар смо ухватили у шаке*? Објасни, шта по теби значи овај стих.

3. Зашто је у животу ђака септембар од великог значаја?

4. Како ти лично доживљаваш септембар? Опиши укратко.

5. У песми је песник користио доста глагола. Неке смо издвојили. Напиши поред њих што више објеката који се могу користити уз дате глаголе. Нпр: ухватити – лопту итд.

ухватити _____

затворити _____

утопити _____

покрасти _____

чекати _____

пробудити _____

6. Зашто је септембар потребан њивама, а зашто ђацима?

Милош Стефановић: Школа није зграда

1. Чиме те је изненадила ова песма? Зашто?

2. Зашто песник каже да школа није само обична зграда?

3. Какве све називе налази песник за школу?

4. Већина ђака не воли подједнако све предмете. Највећи део има свој омиљени предмет за који се радије припрема, чини му се интересантијим. Имаш ли ти омиљени предмет који те највише занима? Објасни зашто.

5. Колико ученика има у твом разреду? Имаш ли ти међу њима свог најбољег друга?

Гроздана Олујић: Бајка о листу

1. Чиме те је задивила ова прича? Има ли нечег бајковитог у њој?

2. Ко је главни лик ове приче? По чему се раликује од осталих?

3. У тексту је неколико придева употребљено у облику суперлатива (највишег степена у поређењу). Пронађи их.

4. Напиши облике компаратива и суперлатива наведених придева.

жут _____

лак _____

сунчан _____

тврд _____

плав _____

висок _____

храбар _____

Бранко Ћопић: Сваштара

1. Објасни шта значи реч сваштара.

2. Шта све песник уписује у своју сваштару? Можемо ли рећи да се у њој налази његов ђачки живот?

3. Бранко Ћопић као и у већини својих дела посвећеној деци и ту користи хумор. Наведи за то неколико примера из песме.

4. Који су најлепши песникови доживљаји којих се радо сећа и као одрастао човек?

5. Како тумачиш последњи стих: *моје срце сваштара посатаде?*

Народни обичаји на Бадњи дан и Божић

1. Који дан називамо Бадњим даном и због чега?

2. Наведи радње које чини домаћин при сечењу бадњака.

3. Објасни израз положајник.

4. Заокружи међу наведеним изразима предмете који се налазе на трпези уочи божићне вечере.

икона, свећа, колач, шарено јаје, слама, жињо, бадњак, јабуке, банане

5. Шта је богатица?

6. Објасни својим речима шта значи вертеп.

7. Како су се звала четири цара која су носила Вертеп?

8. Препиши из читанке текст песме уз коринџање.

9. Шта је представљао (симболизовао) босиљак, а шта кукуруз остављен код извора?

10. Објасни шта значи израз „јака вода“ или „јаковина“.

11. Пронађи у тексту у читанци и препиши зашто су људи ујутро после нафоре јели врапчије месо, сир и пили црно вино?

12. Нацртај божићну трпезу твоје породице.

Чаробна моћ писане речи

1. Марк Твен, писац авантуристичког романа Том Сојер, је написао следеће:

„Човек који не чита добре књиге нема никакве предности у односу на оног који их уопште не чита.“

Објасни пишчев савет.

2. Наведи наслове и ауторе књига које си недавно прочитао.

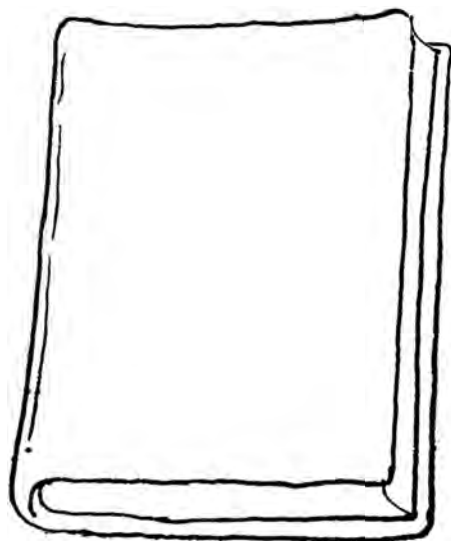
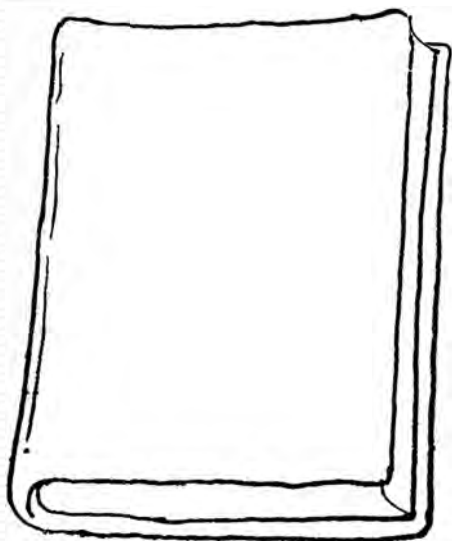
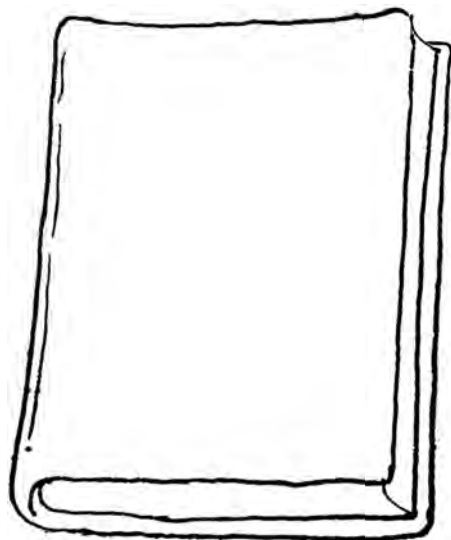
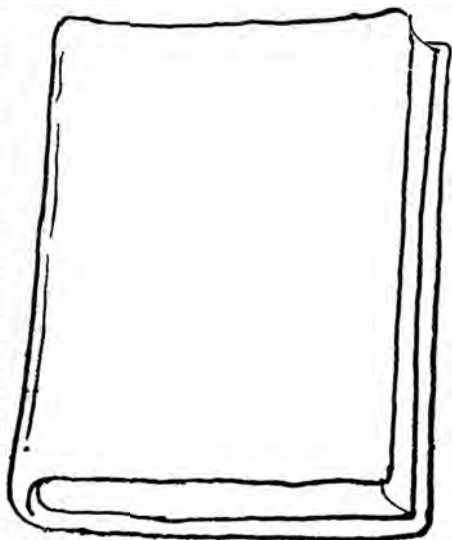
3. Због чега си се одлучио да их прочиташ? Заокружи слово поред одговарајућег одговора.

- a) по савету друга, родитеља
- b) била је обавезна лектира, морао сам
- v) читао сам о тој књизи на инернету
- l) био ми је занимљив наслов
- g) друго: _____

4. Од речи књига настале су и друге изведене или сложене речи као што је, на пример књижара. Пронађи и напиши што више таквих израза.

5. Замисли да и ти имаш своју књигу у коју бележиш своја искуства, жеље, маштања.

а) Нацртај како би изгледао омот те књиге. (можеш нацртати и више варијанти)

б) Формулиши шта би написао на прву страницу своје књиге.

Вишезначност речи – стилска вежба

1. Како се зову речи које имају исти облик, а различита значења?

2. Навешћемо неколико речи чије се значење посебним начинима изговора може променути. Сваку од њих изговори и напиши по две реченице са њиховим различитим значењима.

Суд _____

Коса _____

Град _____

Купити _____

Море _____

3. У свакој реченици овог задатка је употребљена именица лист. Која значења има она у њима?

Пожутели лист се откиде са гране и стрмоглави се на земљу. _____

Исцепао је лист на којем се налазило тачно решење задатка. _____

Листови читанке су били умашћени од силног коришћења. _____

Мој отац сваког јутра купује дневни лист у оближњој трафици.

Куварица је пажљиво ређала лист по лист за питу. _____

Фудбалер неће моћи играти на одлучујућој утакмици због повреде листа.

4. Поред сваке реченице напиши глагол чије је значење изражено обликом глагола ићи у наведеним реченицама.

Ишла пчела на поток. (_____)

Угледах слаткише и све ми вода иде на уста. (_____)

Време брзо иде. (_____)

Математика му добро иде. (_____)

Марко иде кући возом. (_____)

Спортисти сваки дан иду на тренинге. (_____)

(Можда ће ти помоћи следећи изрази: цуриџи, њушоваџи, одлеџеџи,

одлазиџи, њролазиџи, усјеџи.)

Народне епске песме

1. Одакле потиче реч епика и које је њено првобитно значење?

2. Прошле године у петом разреду си учио о народним лирским песмама. По чему се оне разликују од епских народних песама?

3. Ко је забележио наше народне песме?

4. У то доба је записивање ишло веома напорно и споро у недостатку таквих техничких достигнућа као што су диктафон, камера, лаптоп. Замисли да си добио задатак да овековечиш неколико народних песама од људи са села. Опиши како би се прихватио тог рада.

5. Наведи циклусе епских песама.

6. Које ликове називамо неисторијским, а које полуисторијским ликовима?

7. Наведи неколико примера и за полуисторијске, и за неисторијске ликове.

8. Који су били најпознатији народни певачи?

9. Какав је стих наведених одломака из епске песме? Одреди вертикалном (усправном) линијом где је цезура (ритмички одмор у стиху после одређеног слога).

„Састала се четири табора
на убаву, на пољу Косову.

Кажу Марко, на мене је царство,
ти ћеш Марко, први царовати...”

